

PATVIRTINTA

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos rektorius
2021 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 128-VĮ

LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO AKADEMIJOS LYGIŲ GALIMYBIŲ, ĮTRAUKTIES IR ĮVAIROVĖS POLITIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (toliau – Akademija, LMTA) lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės politika (toliau – Politika) nustato lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės principus Akademijoje ir jų įgyvendinimo sąlygas.

2. Šios Politikos tikslas yra užtikrinti, kad visose Akademijos veiklose būtų laikomasi lygių galimybių principo ir draudimo varžyti darbuotojų ir studentų teises arba teikti jiems privilegijas.

3. **Lygios galimybės** – tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, o taip pat dėl sveikatos būklės, išsilavinimo skirtumų, kultūrų skirtumų, ekonominių skirtumų ir geografinių skirtumų.

4. **Įvairovė** – Akademija pripažįsta, kad kiekvienas žmogus yra individualus ir kiekvieno žmogaus – darbuotojo ar studento indėlis ir dalyvavimas LMTA bendruomenės veiklose yra vienodai svarbus.

5. **Įtrauktis** – Akademija kuria bendruomenės kultūrą, kurioje skirtumai yra ne vien priimtini, bet ir vertinami ir kiekvienas gali lygiaverčiai dirbti, studijuoti, tobulintis ir išreikšti save. Mažiau galimybių turintiems padedama įveikti kliūtis ir įsitraukti į veiklas.

6. **Diskriminacija** – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

7. **Tiesioginė diskriminacija** – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus:

7.1. įstatymų nustatytus apribojimus dėl amžiaus, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;

7.2. įstatymų nustatytą reikalavimą mokėti valstybinę kalbą;

7.3. įstatymų nustatytais atvejais draudimą dalyvauti politinėje veikloje;

7.4. įstatymų nustatytas dėl pilietybės taikomas skirtingas teises;

7.5. įstatymų nustatytas specialias priemones sveikatos apsaugos, darbo saugos, užimtumo, darbo rinkos srityje, siekiant sukurti ir taikyti integraciją į darbo aplinką garantuojančias ir skatinančias sąlygas bei galimybes;

7.6. įstatymų nustatytas specialias laikinas priemones, taikomas siekiant užtikrinti lygybę ir užkirsti kelią lygių galimybių pažeidimui lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu;

7.7. kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas;

7.8. kai ribojimų, specialių reikalavimų arba tam tikrų sąlygų dėl asmens socialinės padėties teisinį reguliavimą pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

8. **Netiesioginė diskriminacija** – iš pažiūros neutrali taisyklė, sąlyga ar praktika, kurios taikymo arba įgyvendinimo metu asmuo dėl savo turimo tapatybės bruožo (lyties, amžiaus, negalios

ir kitų) atsiduria ar gali atsidurti faktiškai nepalankesnėje situacijoje palyginus su kitais asmenimis, kurie šio tapatybės bruožo neturi.

9. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

10. **Socialinė padėtis** – fizinio asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų sistemai priklausančiose įstaigose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens finansine (ekonominė) padėtimi susiję veiksniai.

II. LYGIŲ GALIMYBIŲ, ĮTRAUKTIES IR ĮVAIROVĖS POLITIKOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

11. Visiems LMTA bendruomenės nariams – darbuotojams ir studentams – suteikiamos vienodos galimybės. Visais atvejais pagrindinis dėmesys yra skiriamas sugebėjimui gerai atlikti veiklą.

12. Akademija organizuoja veiklas taip, kad jos bendruomenėje būtų atstovaujamos visos visuomenės grupės ir kiekvienas bendruomenės narys jaustųsi gerbiamas bei galėtų visiškai panaudoti savo gebėjimus.

13. Akademija organizuodama savo veiklą kuria tokią aplinką, kurioje būtų pripažįstami ir vertinami visų jos bendruomenės narių individualūs skirtumai ir jų indėlis. Kiekvienas turi teisę dirbti ir studijuoti tokioje aplinkoje, kurioje būtų skatinama pagarba kiekvieno asmens orumui.

14. Visiems yra suteikiamos galimybės mokytis, ugdyti savo gebėjimus ir siekti profesinės pažangos.

15. Akademija savo veiklą organizuoja taip, kad visiems bendruomenės nariams būtų užtikrintos vienodos sąlygos, galimybės darbuotojams kelti kvalifikaciją ir studentams – ugdyti, tobulinti kompetencijas, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikiamos vienodos lengvatos neatsižvelgiant į lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją.

16. Visi LMTA bendruomenės nariai – darbuotojai ir studentai – privalo laikytis šios Politikos, kad būtų užtikrintos lygios galimybės ir išvengta diskriminacijos. LMTA bendruomenės nariai neturi diskriminuoti, priekabauti, tyčiotis ar gąsdinti kitų bendruomenės narių dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, o šie neturi jų persekioti ar imtis kitų poveikio priemonių prieš tuos, kurie pateikia nepagrįstus įtarimus.

17. Šios Politikos nuostatų pažeidimas bus laikomas LMTA akademinės etikos pažeidimu arba darbo pareigų pažeidimu, už kuriuos bus taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir LMTA vidaus dokumentuose. Akademinėje nustatyti diskriminacijos atvejai gali būti perduodami tirti lygių galimybių kontrolieriui ar kitoms kompetentingoms institucijoms.

18. Akademija imasi priemonių ir užtikrina, kad LMTA bendruomenės narys, pateikęs skundą dėl diskriminacijos, lygių teisių ir galimybių pažeidimo ar dalyvaujantis byloje dėl diskriminacijos, jo atstovas ar asmuo, liudijantis ir teikiantis paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.

19. LMTA imasi priemonių ir užtikrina, kad neįgaliesiems būtų sudarytos sąlygos Akademinėje studijuoti, gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamą patalpų pritaikymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos Akademinės pareigos.

20. Akademija numato šias įtraukties priemones mažiau galimybių turintiems LMTA bendruomenės nariams, turintiems negalią, sveikatos problemų, išsilavinimo skirtumų, kultūrinių skirtumų, ekonominių skirtumų ir geografinių skirtumų:

20.1. individualią pagalbą, išnagrinėjus ir nustatčius poreikius, gali gauti visi negalia turintys asmenys¹, neatsižvelgiant į amžių ar negalios sunkumą:

20.1.1. suteikiama finansinė parama,

20.1.2. skiriamas asmeninis mentorius,

20.1.3. sudaromas individualus darbo/studijų grafikas;

20.2. individualią pagalbą gali gauti visi bendruomenės nariai dėl sveikatos būklės², mokymosi sunkumų³, kultūrinių skirtumų⁴, socialinių kliūčių⁵, ekonominių kliūčių⁶ ir geografinių kliūčių⁷ įvertinant ir nustatant įtraukties poreikį ir sudarant asmeninį priemonių planą iš išvardintų:

20.2.1. sudaromas individualus darbo/studijų grafikas;

20.2.2. suteikiama finansinė parama;

20.2.3. suteikiama kalbinė parama (kalbos mokymai, vertėjavimas)

20.2.4. suteikiama papildomo mokymosi (papildomos paskaitos ir t.t.) parama;

20.2.5. skiriamas asmeninis mentorius.

III. NAUJŲ DARBUOTOJŲ IR STUDENTŲ PRIĖMIMAS

21. Akademija pritaria darbuotojų ir studentų įvairovei ir siekia užtikrinti, kad su visais joje siekiančiais dirbti ir studijuoti pretendентаis būtų elgiama sąžiningai ir kad jie į darbą ir į studijas būtų priimami tik vadovaujantis jų sugebėjimais ir kvalifikacija.

22. Akademijos darbo skelbimai yra publikuojami darbo skelbimų internetiniuose portaluose, Akademijos interneto svetainėje ir/ar Lietuvos mokslo tarybos interneto svetainėje. Skelbimai apie laisvas darbo vietas yra rengiami taip, kad jie nebūtų suteikiantys galimybę dalyvauti konkurse dėl laisvos darbo vietos tik tam tikros lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos kandidatams.

23. Informacija apie studentų priėmimą rengiama/pateikiama taip, kad užtikrintų teisę stojamuosiuose egzaminuose dalyvauti visų lyčių, rasių, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos kandidatams.

24. Akademija interneto svetainėje skelbia informaciją apie lygių galimybių, įvairovės ir įtraukties priemones mažiau galimybių turintiems asmenims.

25. Naujų Akademijos darbuotojų atranka yra paremta laisvomis darbo vietomis, tinkamumu ir gebėjimu atlikti darbą bei informacija, gauta iš kandidatų, bus siejama tik su kvalifikacija, susijusia su darbo vietos keliamais reikalavimais.

26. Darbuotojai, vykdantys kandidatų atranką, už darbo pokalbius ir jų paskyrimą, yra aiškiai informuoti apie atrankos kriterijus ir reikalavimą įgyvendinti lygių galimybių politiką.

27. Visi klausimai, užduodami kandidatams į laisvas darbo vietas, yra susiję su atrankos kriterijais. Pokalbyje dalyvaujantys darbuotojai negali užduoti jokių klausimų apie kandidato lytį, amžių, lytinę orientaciją, socialinę padėtį, neįgalumą, rasę ar etninę priklausomybę, religiją, įsitikinimus ar tikėjimą, daryti prielaidų apie kandidato vaidmenį namuose ir šeimoje, tiek, kiek tai tiesiogiai nesusiję su Darbo kodekse numatytų garantijų taikymu darbuotojui.

¹ Negalia – fiziniai, psichiniai, intelekto ar jutimo sutrikimai, kurie gali trukdyti visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime tokiomis pačiomis sąlygomis kaip kitiems.

² Sveikatos problemos įskaitant sunkias ligas, lėtines ligas, medicininius sutrikimus ar bet kokią kitą su fizine ar psichine sveikata susijusią situaciją, neleidžiančią dalyvauti programose;

³ Švietimo sunkumai (asmenys nebaigę mokyklos, (nesimokantys, nedirbantys), žemos kvalifikacijos suaugusieji ir kt.);

⁴ Kultūriniai skirtumai (užsienio kalbos nemokėjimas ir kultūrinių skirtumų baimė, migrantai ar pabėgėliai, tautinei ar etninei mažumai priklausantys žmonės, gestų kalbos vartotojai ir k.t.);

⁵ Socialinės kliūtys (žemi socialiai įgūdžiai, (buvę) nuteistieji, (buvę) narkotikų ar alkoholio vartotojai ir k.t. Taip pat, kliūtys dėl šeimyninių aplinkybių, vieniši tėvai, globėjai, našlaičiai, gyvenantys institucinėje globoje ir kt.); \

⁶ Ekonominės kliūtys (žemas pragyvenimo lygis, mažos pajamos, besimokantieji, kurie turi dirbti, kad išlaikytų save, ilgalaikis nedarbas, skurdas, benamystė, skolos ir kt.); \

⁷ Geografinės kliūtys (susijusios su gyvenimu atokiose ar kaimo vietovėse, periferiniuose / atokiausiuose regionuose, priemiesčiuose (ribotas viešasis transportas, prastos sąlygos) ir kt.).

28. Kandidatams, turintiems negalią, kurie tai nurodys kreipdamiesi dėl laisvos darbo vietos, bus sudaromos atitinkamos sąlygos pokalbių metu, suteikiamos lygios galimybės su kitais kandidatais.

29. Priimant sprendimą dėl darbuotojo atleidimo visiems darbuotojams atleidimo kriterijai yra taikomi vienodai neatsižvelgiant į lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją.

IV. LMTA BENDRUOMENĖS NARIŲ ŠVIETIMAS

30. Akademija, atsižvelgdama į strateginius tikslus ir finansines galimybes, organizuoja mokymus LMTA bendruomenės nariams, kurie:

30.1. gerina supratimą apie diskriminacijos ir išankstinių nuostatų, susijusių su lytimi, rase, tautybe, kalba, kilmę, socialine padėtimi, tikėjimu, įsitikinimais ar pažiūromis, amžiumi, lytine orientacija, negalia, etnine priklausomybe, religija, paplitimą ir kenksmingumą;

30.2. supažindina su diskriminacijos tiesiogine ir netiesiogine prigimtimi ir sąlygomis, kada ji gali atsirasti ir kaip jos galima išvengti;

30.3. supažindina su galiojančiais teisės aktais bei jų taikymu lygių galimybių, įvairovės ir įtraukties srityse.

31. Akademija teikia informaciją darbuotojams ir studentams, kurioje aiškiai ir trumpai pateikiama svarbiausia informacija lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės klausimais.

V. DARBO UŽMOKESČIO NUSTATYMAS IR PAAUKŠTINIMAS, STIPENDIJŲ MOKĖJIMAS IR MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAI

32. Nustatant darbo užmokestį konkrečioms darbuotojams Akademijoje yra vadovaujama išimtinai objektyviais kriterijais, susijusiais su darbuotojo kvalifikacija, darbuotojui tenkančios atsakomybės laipsniu, atliekamų darbų pobūdžiu, pasiektais rezultatais ir kitais objektyviais kriterijais, kurie yra nustatyti atskirame dokumente. Nustatant darbo užmokestį draudžiama atsižvelgti į darbuotojo lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją.

33. Visiems darbuotojams už tą patį ar lygiavertį darbą privalo būti mokamas toks pats atlyginimas neatsižvelgiant į darbuotojo lytį, amžių, lytinę orientaciją, socialinę padėtį, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją, įsitikinimus ar tikėjimą. Toks pats darbas reiškia atlikimą darbo veiklos, kuri pagal objektyvius kriterijus vienoda ar panaši į kitą darbo veiklą tiek, kad abu darbuotojai gali būti sukeisti vietomis be didesnių darbdavio sąnaudų. Lygiavertis darbas reiškia, kad jis pagal objektyvius kriterijus yra ne mažesnės kvalifikacijos ir ne mažiau reikšmingas darbdaviui siekiant savo veiklos tikslų, negu kitas palyginamasis darbas.

34. Kriterijai, kuriais yra vadovaujama atrenkant kandidatus paaukštinimui, yra susiję išimtinai tik su asmens gebėjimais ir atliekamo darbo kokybe bei asmeniniais pasiekimais profesinėje srityje ir nėra darbuotojas negali būti ir nėra diskriminuojamas dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

35. Studentų stipendijos išmokamos vadovaujantis išimtinai objektyviais kriterijais, susijusiais su studentų pasiektais rezultatais ir kitais objektyviais kriterijais, kurie yra nustatyti LMTA studijų nuostatose ir Stipendijų nuostatuose. Skiriant stipendijas draudžiama atsižvelgti į studentės(-o) lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją.

36. Studentų rezultatai vertinami vadovaujantis išimtinai objektyviais kriterijais. Vertinant studentus draudžiama atsižvelgti į studentės(-o) lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją.

VI. DARBUOTOJŲ IR STUDENTŲ APSAUGA

37. Akademija imasi priemonių, kad darbuotojas ir studentas nepatirtų priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos.

38. Visi Akademijos darbuotojai ir studentai, kurie mano, kad patiria priekabiavimą ar kad jų lygios galimybės yra pažeidžiamos, ar jie yra diskriminuojami, turi teisę kreiptis į LMTA etikos komitetą el. paštu etika@lmta.lt, LMTA senato pirmininką, Akademijos rektorių ar fakulteto dekaną ir nurodyti asmenį, kuris galimai pažeidžia darbuotojo ar studento teises ar jį diskriminuoja.

39. LMTA senato pirmininkas, Akademijos rektorius ar fakulteto dekanas, gavęs darbuotojo ar studento skundą dėl priekabiavimo, lygių galimybių pažeidimo ar diskriminacijos, skundą perduoda LMTA etikos komitetui.

40. LMTA etikos komitetas, gavęs darbuotojo arba studento skundą, jį nagrinėja LMTA etikos komiteto veiklos nuostatų nustatyta tvarka.

41. Informacija apie tokį skundą yra laikoma konfidencialia ir negali būti paviešinta asmenims, kurie nėra susiję su galimu pažeidimu ar jo tyrimu.

42. Bet koks persekiojimas ar priešiškas elgesys prieš darbuotoją, kandidatą užimti laisvą darbo vietą, stojantįjį arba studentą, pateikusį skundą dėl priekabiavimo, lygių galimybių pažeidimo ar diskriminacijos, yra draudžiamas ir yra laikomas LMTA akademinės etikos kodekso ir darbo pareigų pažeidimu, už kurį gali būti taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir LMTA vidaus teisės aktuose.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Ši Politika yra peržiūrima ir, jei reikia, atnaujinama ne rečiau nei vieną kartą per metus arba pasikeitus šios Politikos reguliavimo srities imperatyviems teisės aktams.

44. Akademija prieš priimant sprendimą dėl šios Politikos patvirtinimo ar pakeitimo informuoja Akademijos darbo tarybą ir su ja konsultuojasi.

45. Akademijos darbuotojai ir studentai su Politika arba jos pakeitimais yra supažindinami elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) ir privalo laikytis joje nustatytų įpareigojimų ir vadovautis Politikoje nustatytais principais.
